

Institutionen för psykologi

När någon i gruppen inte gör det den ska -
Attityder till en gruppmedlem som ägnar sig åt social loafing

Eric Möller & Elna Nyholm

Kandidatuppsats i psykologi, 15 hp, höstterminen 2014

Handledare: Emma Bäck

Examinator: Per Johnsson

Sammanfattning

I grupparbeten förekommer ofta ett fenomen som kallas social loafing - att gruppmedlemmar gör mindre än de ska. Denna uppsats har som syfte att undersöka attityder till en person som ägnar sig åt social loafing, och huruvida dessa attityder ändras beroende på vilken förklaring som sedan ges, samt om det finns ett samband mellan dessa attityder och personlighet och grad av need for cognition. Metoden som användes var en enkätundersökning i vilken 82 studenter vid Lunds universitet deltog. Enkäten innehöll ett scenario i två delar. Scenariot beskrev en social loafing-situation, och den andra delen fanns i två versioner, en med legitim förklaring och en med icke-legitim. Scenariot hade efterföljande påståenden och frågor, sist i enkäten fanns test som mätte olika personegenskaper.

Resultatet visade att deltagarna hade negativa attityder gentemot personen som ägnade sig åt social loafing i scenariot. Personen bemöttes med än mer negativa attityder vid en icke-legitim förklaring. En legitim förklaring leder till mindre negativa attityder bland deltagarna, detta i enlighet med hypotesen. Need for cognition visade sig inte signifikant samvariera med deltagarnas attityder till personen. Deltagare med hög grad av conscientiousness hade mer negativa attityder till personen efter scenariots första del.

Nyckelord: Social loafing, grupparbete, studenter, attityder, need for cognition, personlighet

Abstract

Something that will often occur in group work is that group members do less work than they should; a phenomenon called social loafing. The purpose of this paper is to examine attitudes to a social loafer, and if those attitudes changes depending on which explanation is given, and also if there is a connection between the attitudes and personality and degree of need for cognition. The method that was used was a survey in which 82 students at Lund University participated. In the survey there was a scenario in two parts. The scenario described a situation of social loafing, and the second part was in two versions, one with a legitimate explanation and one with a non-legitimate explanation. After the scenario there were statements and questions, last in the survey there were tests that measured personal traits.

The result showed that the participants had negative attitudes against the social loafer in the scenario. The social loafer was faced with even more negative attitudes when there was a non-legitimate explanation. A legitimate explanation led to less negative attitudes among the participants, this was in line with the hypothesis. There was no significant correlation between need for cognition and the participants' attitudes to the social loafer. Participants with a high level of conscientiousness had more negative attitudes towards the social loafer after the first part of the scenario.

Keywords: Social loafing, group work, students, attitudes, need for cognition, personality

Introduktion

Inledning

Om du studerar, eller om du har studerat, vare sig det har varit på grundskolenivå, gymnasienivå, universitetsnivå eller i annan form, så är det troligt att du någon gång har deltagit i ett grupparbete. Minst en gång och säkert fler. Kanske deltar du i ett grupparbete just nu? Hur som helst är det troligt att du känner igen situationen när läraren berättar om en uppgift som ska lämnas in och sedan säger: ”Den här uppgiften ska ni arbeta med i grupper om fem...”. Kanske har du likt uppsatsförfattarna också hört en hel del suckande när det återigen är dags för grupparbete?

Forslund Frykedals (2008) studie om grupparbeten på högstadienivå visar att en svårighet med grupparbeten är, enligt eleverna själva, att alla i gruppen inte tar lika stort ansvar. Vad gäller grupparbeten på universitets/högskolenivå så skriver Elmgren och Henriksson (2013) att det är viktigt att en lärare som handleder en grupp håller koll på att alla i gruppen bidrar och att det finns respekt i relationen studenterna emellan. Ansvarstagande i gruppen och frågan om huruvida alla bidrar kan vara en anledning till att grupparbeten inte alltid är så populära bland elever och studenter. Detta kan i sin tur kopplas till ett fenomen som ofta uppstår i grupsituationer, nämligen *social loafing*. Social loafing innebär att när personer är med i en grupp som ska utföra ett arbete tillsammans så blir summan av personernas arbetsinsatser inte lika stor som den hade blivit om alla hade arbetat på egen hand (Latané, Williams och Harkins, 1979). En hel del forskning har gjorts på varför människor ägnar sig åt social loafing (Williams, Harkins och Latané, 1981; Kerr och Bruuns, 1981). Inte lika mycket forskning har gjorts på hur gruppmedlemmar bedömer social loafing; vilka attityder som finns gentemot fenomenet. Att någon i en grupp gör mindre än de andra bör väcka frustration och irritation eftersom gruppmedlemmar är beroende av varandra och av varandras arbetsinsatser för att ro ett projekt i hamn. Med vår uppsats vill vi undersöka just detta; vilka attityder människor, i detta fall studenter, har gentemot en gruppmedlem som ägnar sig åt social loafing. Vad tycker de övriga gruppmedlemmarna när en gruppmedlem maskar? I uppsatsen kommer vi omväxlande att använda begreppet ”maskning” som synonym till social loafing, främst i de fall då ordet behöver användas som ett verb och böjas.

Av intresse är det också att ta reda på om attityden till/bedömningen av maskaren förändras när övriga gruppmedlemmar får en förklaring/anledning till beteendet. Så småningom

bör det komma, från maskaren, en förklaring eller ett försök till en förklaring till maskningen. Vi ser det som troligt att de flesta människor när de har maskat vill förklara varför de inte utfört sin del av arbetet. Kan möjligen olika typer av anledningar till maskningen göra skillnad i attityd hos övriga gruppmedlemmar?

Tidigare forskning

Social loafing. Begreppet social loafing myntades av Latané et al. (1979) i samband med deras handklappnings- och skrikstudie. De inspirerades av en studie som Ringelmann utförde någon gång på 1880-talet, i vilken han undersökte personers prestation när de skulle förflytta en last genom att dra eller putta den. Ringelmann ville jämföra de två metoderna, samt undersöka hur väl människor presterade på en sådan uppgift överlag, i jämförelse med arbetsdjur. Som bonus fick han fram resultat som talade för att större grupper ger minskad prestation hos individerna i gruppen (Ringelmann, 1913; Kravitz & Martin, 1986). Cirka hundra år senare lät Latané et al. (1979) sina undersökningsdeltagare klappa i händerna och skrika, dels ensamma, dels i grupper av olika storlekar. Sedan mättes hur mycket ljudtryck som genererades av detta och det visade sig då att summan av ljud visserligen ökade ju fler personer som var med, men den ökade inte i proportion till antalet personer. Exempelvis var inte ljudet av tolv par tillsammans klappande händer ens tre gånger så intensivt som ljudet av två par klappande händer. Latané et al. kunde dra slutsatsen att när människor arbetar tillsammans i grupp så ökar visserligen den sammanlagda arbetsinsatsen jämfört med om bara en person hade utfört arbetet, men arbetsinsatsen ökar inte i proportion till antalet människor och detta fenomen valde de att kalla social loafing (1979). En meta-analys som utfördes av Karau och Williams (1993) visade på att det finns en benägenhet hos människor som arbetar i grupp att ägna sig åt social loafing, och att fenomenet är generaliserbart över en rad olika människogrupper. I meta-analysen ingick 78 studier om fenomenet, studier utförda mellan 1978 och 1991, och de stämde överrens med varandra ifråga om effektriktning. I 79 % av studierna pekade effekten i riktning mot minskad ansträngning vid kollektivt arbete, det vill säga arbete med ett gemensamt mål, jämfört med vid co-aktivt arbete, det vill säga arbete sida vid sida men utan gemensamt mål (Karau & Williams, 1993).

Sedan det att social loafing-begreppet skapades av Latané et al. (1979) har det kommit att syfta mer generellt till olika typer av maskning i gruppssammanhang (Jassawalla, Sashittal & Malshe, 2009). Brooks och Ammons (2003) sätter likhetstecken mellan social loafing och "the

free-rider problem” (s. 268), det vill säga att inte göra sin beskärda del av arbetet. Vad är det då som i grunden gör att människor ägnar sig åt social loafing? Williams et al., (1981) lät collegestudenter skrika så högt de kunde, ensamma och i grupper om två och sex. De bar ögonbindel och hörselkåpor och i vissa fall när de trodde att de skrek i grupp så skrek de egentligen ensamma. Villkoren växlade också mellan att de trodde att deras individuella insatser var identifierbara och att de trodde att de inte var det. Resultatet visade att det inte förekom någon social loafing när deltagarna trodde att deras individuella insatser gick att identifiera (Williams et al., 1981). Liknande resultat visade Kerr och Bruuns (1981) luftpumpningsexperiment på. I ett experiment där deltagarna fick ägna sig åt brainstorming i grupp (Harkins & Jackson, 1985), visade det sig att inte bara identifierbarheten av insatsen spelar roll, huruvida insatsen kommer att bedömas spelar också in. Deltagarna brainstormade fram fler ord per person om de trodde att deras individuella insatser kunde identifieras än om de inte trodde det, men bara om de också trodde att deras individuella insatser skulle bedömas (Harkins & Jackson, 1985). Även Karau och Williams (1993) ovan nämnda meta-analys visade på att anledningen till att social loafing förekommer är att individer tror att det är mindre chans att deras insats blir bedömd vid kollektivt arbete.

Varför vissa människor maskar i större utsträckning än andra har det forskats mer på på senare år. En studie av Charbonnier, Huguet, Brauer och Monteil (1998), visade att social loafing-beteendet är mer karaktäristiskt för personer som gärna hävdar sin unikheter. Att det finns en koppling mellan grad av personlighetsdraget *conscientiousness* och tendens att ägna sig åt social loafing fann Ferrari och Pychyl (2012) stöd för i sin undersökning. De lät 70 collegestudenter vara deltagare, var och en med en studiekamrat (således totalt 140 personer). Deltagarna fick skatta sig själva på skalor gällande social loafing, prokrastinering och *conscientiousness*. Deltagarna blev även skattade av respektive studiekamrat på samma områden, och gällande en aktuell skoluppgift. De deltagare som skattade högt på *conscientiousness*, både i självskattningar och i studiekamraternas skattningar, de uppvisade lägre grad av social loafing och prokrastinering (Ferrari & Pychyl, 2012). Även Tan och Tan (2008) skriver att det finns en negativ relation mellan *conscientiousness* och social loafing.

Att social loafing är ett problem i grupparbeten på universitets/högskolenivå har visat sig i ett antal studier, bland andra Jassawalla et al. (2009) och Clark och Baker (2011). Jassawalla et al. (2009) undersökte social loafing i grupparbeten i handelshögskolemiljö och av deras 394

undersökningsdeltagare hade 100 % någon gång upplevt social loafing i universitetsmiljö. Clark och Baker (2011) jämförde kinesiska och västerländska studenter i Nya Zeeland ifråga om deras grad av och åsikter om social loafing i grupparbeten, och fann att 78 % av de 190 undersökningsdeltagarna (både kinesiska och västerländska) såg ojämlik insats av gruppmedlemmar som en anledning till missnöje med grupparbeten. Majoriteten av undersökningsdeltagarna ansåg att arbetet i en grupp bör delas upp jämnt mellan gruppmedlemmarna, men av svaren på frågorna i undersökningen kunde Clark och Baker (2011) dra slutsatsen att så inte alltid var fallet. Gruppmedlemmars social loafing ledde både till frustration hos övriga medlemmar och till ökad press på gruppen (Clark & Baker, 2011).

Attitydförändring. Få studier har gjorts på huruvida åsikter om och attityder gentemot social loafing skiftar beroende på anledningen till beteendet. Att deltagarna i Clark och Bakers (2011) studie hade negativa attityder gentemot social loafing framgick av deras svar i fritext, men studien ställde inga frågor om attitydförändringar efter eventuella förklaringar eller ursäkter av social loafing-beteendet. Vad gäller attitydförändring så skapade Cacioppo och Petty 1986 en modell ämnad att beskriva attitydförändring och vad som driver det. Modellen de skapade kallas *The Elaboration Likelihood Model of persuasion* (ELM). Inom denna modell finns det två vägar som kan leda till "övertalning". I en annan studie av Cacioppo, Petty och Crites (1994) så definieras "övertalning" så här: "an active attempt to change a person's attitude through information". s. 261). Den första vägen, den centrala, gör att personer använder mer logik och hur bra argumenten är. Denna används primärt när budskapet är relevant för personen samt att man har en viss kunskap i ämnet. I motsats till den centrala vägen så kan den perifera vägen tillgås, detta görs primärt när personer inte är lika intresserade, eller inte förstår budskapet. Nu blandas istället känslor, vem som förmedlar budskapet samt hur många argument (inte hur bra de är), in. Vid denna perifera väg så är det lättare för personer att tillämpa genvägar.

I en studie av Gregg, Seibt & Banaji (2006) så utfördes ett flertal experiment för att testa hur individer kan förändra sina attityder, både implicita och explicita. Där implicita attityder är attityder som inte öppet uttrycks och kan även i vissa fall vara omedvetna. Explicita attityder är istället de attityder som öppet uttrycks. Det visade sig att när personer hade goda grunder för att tro att deras initiala åsikter inte stämde så var det lätt för dem att ändra sin självskattade bedömning. Dessa resultat visar att typ av anledning spelar roll när det kommer till attitydförändring.

Need for cognition. En annan faktor som Cacioppo och Petty (1986) anser vara betydande är *need for cognition*; personers need for cognition påverkar vilken väg som väljs, personer med hög NfC är mer benägna att välja den centrala vägen (need for cognition och förkortningen NfC kommer att användas omväxlande i denna uppsats).

Redan 1955 skrev Cohen, Stotland och Wolfe en artikel i ämnet need for cognition. Deras tankar bygger på tidigare forskning som indikerat ett behov för individen att, som författarna skriver, "organize his experience meaningfully" (s. 291). Den definition som presenteras i artikeln lyder: "Need for cognition can be defined as a need to structure relevant situations in meaningful, integrated ways. It is a need to understand and make reasonable the experiential world." (s. 291). Brist på struktur skulle således innebära att känslor av frustration uppkommer bland de personer som har en högre need for cognition. Vad denna artikel främst bidrog med var att påvisa att need for cognition är ett fenomen som kan mätas hos individer.

Need for cognition har visat sig ha en roll inom flera områden. Ett av dessa är beslutsfattande, personer med en hög need for cognition tenderar att i dessa situationen göra mer genomtänkta beslut. I motsats till detta så visade det sig att personer som däremot har en låg need for cognition istället går mer på magkänsla och första intryck. Detta sker vanligen via diverse tumregler, bland annat stereotyper och fördomar (Cacioppo & Petty 1986). Fletcher, Danilovics, Fernandez, Peterson & Reeder (1986) kom i sin studie fram till att personer som gillar att tänka kring världen också verkar uppskatta att tänka kring och förstå andra människors beteende. Detta leder i sin tur till att dessa personer gör mer komplexa orsaksförklaringar till andras beteende (Areni, Ferrell & Wilcox, 2000).

Need for cognition kan vara intressant för uppsatsens syfte på så sätt att personer som hamnar högre på need for cognition skalan således också kan tänkas vara mer måna om att få tillgång på fullständig information, vilket skulle kunna påverka attityder gentemot ett social loafing-beteende och hur det förklaras. Need for cognition kan även kopplas mer direkt till social loafing-beteendet. Smith, Kerr, Marcus och Stasson (2001), kunde i sin studie visa på en koppling mellan grad av need for cognition och tendens att maska – personer med hög grad av need for cognition ägnade sig inte åt social loafing i det uppmärksamhetstest som Smith et al. (2001) lät dem genomföra.

Förklaring. Det är inte bara hur budskapet presenteras som kan påverka attitydförändring. Att få en anledning, samt hur bra denna är verkar också spela roll. I en studie

av Langer, Blank och Chanowitz (1976) så utfördes ett experiment där forskarna testade huruvida olika förklaringar kunde leda till ökat samtycke. Experimentet gick ut på att forskaren bad deltagaren om att få gå före i en kö till en kopieringsmaskin. Beroende på hur mycket deltagaren skulle trycka upp kunde det vara en ”liten (5 sidor)” eller ”stor (20 sidor)” tjänst det bads om. Det fanns sedan tre olika varianter på frågan om att få gå före. Bara begäran – ”Ursäkta jag har 5(20) sidor. Kan jag få använda Xerox-maskinen?” Placeboinformation – ”Ursäkta, jag har 5(20) sidor. Kan jag få använda Xerox-maskinen, för jag måste kopiera?” Riktig information – ”Ursäkta, jag har 5 (20) sidor. Kan jag få använda Xerox-maskinen, jag har bråttom?” Resultatet av experimentet visade att vid en liten tjänst räckte det med att få information för att ”samtycket skulle öka”, medan i den större tjänsten så ökade samtycket bara i och med riktig information (Langer, Blank och Chanowitz 1976). I experimentet så tas dock bara en anledning upp dvs. ”jag har bråttom”, det hade varit spännande att se vilken reaktion en aningen mindre legitim anledning, exempelvis ”jag gillar inte att stå i kö och vänta” hade fått, eller hur olika förklaringar till varför personen hade bråttom hade tagits emot. För denna uppsats kan detta resultat vara intressant då det kan tänkas ske en attitydförändring endast på grund av att mer information presenteras.

I en artikel av Chadwick-Jones, Brown och Nicholson (1973) beskrevs frånvaro på två sätt. A-typ frånvaro räknas som frånvaro som är oundviklig, och B-typ frånvaro innefattar ett individuellt val, frivillig frånvaro. Orsaker till A-typ anses vara explicita, exempelvis sjukdom, medan orsaker till B-typ är implicita (normer och individuella val). Således kan A-typ frånvaro ses som legitim och B som icke-legitim (författarna påpekar dock att det finns vissa undantag då A kan vara icke legitimt och tvärt om).

I en studie kring ursäkter av Weiner, Amirkhan, Folkes och Verette (1987) så kategoriserades en ”bra” ursäkt som något externt, okontrollerbart och icke intentionellt. I motsats till detta är en ”dålig” ursäkt intern, kontrollerbar samt intentionell. Det sammanlagda resultatet från studierna i deras artikel var att en bra ursäkt och att få en ursäkt överhuvudtaget var bättre än att inte få någon alls eller en dålig. Typen av anledning visade sig även påverka hur arg man blev på personen.

Personlighet. Femfaktormodellen, även kallad Big Five, är en modell där personligheten beskrivs av fem bipolära faktorer (Goldberg, 1993). De fem faktorerna är *openness*, *conscientiousness*, *extraversion*, *agreeableness* och *neuroticism* (McCrae & John, 1991), och

denna modell är den rådande vad gäller att konceptualisera personlighetsdimensioner (Strus, Cieciuch & Rowiński, 2014). Som nämndes ovan så har studier kunnat visa att människor med hög grad av conscientiousness inte är så benägna att ägna sig åt social loafing. Hög grad av conscientiousness hos en person innebär att denne är ordningsam, plikttrogen, pålitlig och ansvarsfull (McCrae & John, 1990). Schippers (2014) skriver att conscientiousness kan ge en så kallad *social compensation*-effekt. Social compensation-effekten innebär att vissa medlemmar i en grupp arbetar hårdare, för att kompensera för andra medlemmar (Williams & Karau, 1991). I Schippers (2014) studie arbetade studenter i grupper om tre eller fyra personer under en termin. De arbetade tillsammans med mer eller mindre svåra uppgifter som ingick i deras faktiska kurs och fick i samband med detta skatta sig själva på agreeableness, conscientiousness och tendens till social loafing. Betygen som grupperna till slut fick, visade att grupper med hög tendens till social loafing ändå kunde prestera väl, om den höga tendensen till social loafing var kombinerad med hög agreeableness och hög conscientiousness i gruppen. Detta tack vare att gruppmedlemmarna kompenserade för maskningen (Schippers, 2014).

Då få studier har gjorts på vilka attityder som social loafing väcker i en grupp så är det intressant att som utgångspunkt undersöka om det finns en koppling mellan olika personlighetsdrag och dessa attityder. I synnerhet kopplingen mellan attityderna och grad av conscientiousness är intressant, dels för att personer med hög grad av conscientiousness troligtvis inte maskar själva, dels för att dessa personer behöver arbeta hårdare själva på grund av maskarna.

Syfte och hypoteser

Syftet med denna kandidatuppsats är att undersöka attityder till social loafing i grupparbetessituationer, närmare bestämt attityder till en persons social loafing i en (fiktiv) grupparbetssituation i universitetsmiljö. Vidare är vi intresserade av huruvida attityderna gentemot personens beteende kan ändras om ytterligare information om situationen presenteras, det vill säga att social loafing-beteendet får en förklaring/anledning. Som ytterligare syfte med uppsatsen vill vi undersöka om det finns något samband mellan nyss nämnda attityder och undersökningsdeltagarnas personlighet och need for cognition. Våra specifika forskningsfrågor och hypoteser är:

- Hypotes 1: Att en person som ägnar sig åt social loafing/maskar kommer att bedömas negativt (innan det finns en förklaring till beteendet).

- Hypotes 2: Att få en anledning till social loafing-beteendet kommer att göra att bedömningen förändras. En legitim anledning kommer att göra att maskaren bedöms mildare än när det inte finns någon anledning, och en icke-legitim anledning kommer att göra att maskaren bedöms lika hårt/hårdare än när det inte finns någon anledning.
 - Hypotes 3: Enbart att få en anledning till social loafing-beteendet gör att maskaren bedöms mildare?
 - Forskningsfråga: Finns det något samband mellan grad av personlighetsdrag (femfaktormodellens) och bedömning av en maskare? I synnerhet; finns det något samband mellan grad av conscientiousness och bedömning av maskare?
- Hypotes 4: De som har hög grad av conscientiousness kommer att göra en strängare bedömning av personen som maskar.
- Hypotes 5: Need for cognition kommer påverka benägenhet att göra en korrekt bedömning. Personer med hög NfC kommer därför skatta mildare utan fullständig information, men också vara mer benägna att ändra uppfattning, efter att ha fått den fullständiga informationen.

Metod

Design

Undersökningen genomfördes i enkätformat, där deltagarna fick läsa instruktioner, ett scenario i två delar och sedan skatta sina attityder till dem, efter respektive del. Därefter fanns det skalor som mätte olika personegenskaper. Undersökningen är således av en mixad design där mellangrupsvariabeln är Typ av anledning och inomgrupsvariabeln är skattningar av en person som ägnar sig åt social loafing före och efter information om anledningen till social loafing-beteendet/maskandet. Eftersom målpopulationen var studenter (vid universitetet) så passade det att använda sig av ett bekvämlighetsurval, i detta fall att dela ut enkäten på studieplatser vid Lunds universitet (se nedan).

Deltagare

Undersökningen genomfördes med studenter vid Lunds universitet som deltagare. Det var 82 personer som deltog, 38 var män och 43 kvinnor, 1 person uppgav ej kön. 29 av deltagarna studerade vid Lunds Tekniska Högskola och 28 av dem studerade vid Samhällsvetenskapliga fakulteten. De resterande studenterna kom från Humanistiska och

teologiska fakulteterna, Ekonomihögskolan, Medicinska fakulteten och Naturvetenskapliga fakulteten. Tre av deltagarna uppgav ej fakultet/institution.

Antal terminer som deltagarna hade studerat varierade mellan 1 och 18, med ett medel på 5,80 $SD = 3,610$. Åldern varierade mellan 19 och 29 år med en medelålder på 22,79, $SD = 2,365$. Fördelningen mellan kön och de olika versionerna var 15 män och 25 kvinnor i festversionen. I barnversionen var det 23 män och 18 kvinnor. En person fyllde inte i könsidentitet och är därför inte med i uppdelningen män/kvinnor, versionen som fylldes i var dock festversionen.

Material

Enkäten var i pappersformat på totalt åtta sidor. I dessa ingick ett försättsblad på vilket fanns information om undersökningen samt möjlighet att skriva under för informerat samtycke. Detta försättsblad revs av sedan deltagaren lämnat in enkäten (se nedan). Allra först i enkäten fick deltagarna svara på frågor om ålder, kön, fakultet/institution och antal terminer vid universitet/högskola. Enkäten inleddes sedan med utgångspunkt i följande scenario, tänkt att beskriva en grupparbetssituation i universitets/högskolemiljö:

Du och fyra kurskamrater är involverade i ett grupparbete. Det är er lärare som har delat in klassen i grupper, ni har inte fått välja själva hur grupperna ska vara sammansatta. Grupparbetet är ganska omfattande, dess resultat bidrar till en stor del av betyget på kursen men ni har inte mycket tid på er. För att ni ska hinna bli färdiga är det viktigt att alla i gruppen gör vad som krävs. Du känner inte de andra gruppmedlemmarna så väl än men arbetet i gruppen har rullat på bra överlag. Dock finns det en person i gruppen som inte riktigt utför allt som den ska. En gång hade den gruppmedlemmen inte läst in sig på de artiklar som ni hade bestämt att ni skulle läsa in er på. I går kväll skulle alla gruppmedlemmar skicka in sina texter men det kom aldrig in någon text från just den gruppmedlemmen. Gruppen ska ha möte idag och personen har inte dykt upp än. Resten av gruppen samlades för en timme sedan, som ni hade bestämt, men hen lyser med sin frånvaro. (Se Bilaga)

Denna första del av scenariot åtföljdes av åtta items i form av påståenden, vilka deltagarna skulle skatta efter en femgradig likertskala (Likert, 1932). Skattade de "1" innebar det att deras åsikt om påståendet var "Stämmer inte alls", skattade de "5" innebar det "Stämmer

helt”. Påståendena kom i sådan ordning att de fyra första berörde deltagarens egna känslor kring maskaren och dess beteende. Exempel på ett påstående är: ”Jag skulle bli irriterad på personen”. Nästkommande fyra påståenden handlade om vilket intryck maskaren gav. Exempel på ett påstående är: ”Jag skulle uppleva personen som oengagerad.” (för samtliga items se Bilaga). På dessa åtta items följde två items, där det första handlade om graden av igenkänning för deltagarna, och det andra var en fråga om vilket kön deltagarna föreställde sig att maskaren hade. Cronbach’s Alpha för item 1-8 innan var 0,821. Deltagarnas poäng på item 1-8 lades ihop, medelvärdena räknades ut och av dessa skapades ett medelvärdesindex. Därefter följde en förklarande fortsättning på scenariot, i två versioner:

Version 1. Så småningom kommer den försenade gruppmedlemmen till rummet där ni sitter och arbetar. Hen ber om ursäkt för sin sena ankomst. Hen säger att hen försovit sig på morgonen eftersom hen hade varit ute och festat kvällen innan. Det var pubkväll på hens nation och hen glömde bort att hen skulle ha skickat in texten under gårdagen.

Version 2. Så småningom kommer den försenade gruppmedlemmen till rummet där ni sitter och arbetar. Hen ber om ursäkt för sin sena ankomst. Personen berättar att hens syster skulle ha passat hens dotter eftersom förskolan var stängd för dagen. Dock blev systemen sjuk, så hen blev tvungen att hitta en annan barnvakt. Anledningen till att personen inte skickade in texten under gårdagen var att hen inte hann med – hen skulle ta med dottern till barnvårdscentralen och det drog ut på tiden. (Se Bilaga)

Efter den andra delen av scenariot, den förklarande delen, fick deltagarna återigen skatta påstående 1-8 efter samma femgradiga likertskala (Likert, 1932).

Scenariot med dess delar och varianter skapades av oss själva, utifrån våra egna tankar om en klassisk grupparbetsituation, samt utifrån vad som kan anses vara en icke-legitim (fest) och en legitim (barn) anledning till social loafing (Weiner et al., 1987).

De avslutande delarna, del 2-3, bestod av skalor med vilka personlighet och need for cognition mättes. Skalorna låg i slutet av enkäten för att undvika eventuell priming som dessa kunde föra med sig. Till exempel kunde en person som skattat sig själv som varm och sympatisk ha tänkt: ”Hur skulle en varm/sympatisk person tänka kring detta” och då hade svaret eventuellt

blivit annorlunda jämfört med om konceptet varm/sympatisk inte hade blivit primat. Den skala som användes för att testa deltagarnas personlighetsdrag är en kort version av ett Big Five-test, den så kallade Ten-Item Personality Measure (Gosling, Rentfrow, & Swann, 2003). Testet bestod av tio items som vart och ett skattades på en skala mellan 1-7, ”1” indikerade att personen inte höll med alls och ”7” indikerade att personen starkt höll med om påståendet. Skalan är översatt till svenska av Carlisle (u.å.), och reviderad av Lundell (u.å.). Exempel på ett item är ”Jag ser mig själv som... pålitlig, självdisciplinerad”, (för den fullständiga skalan se Bilaga). Need for cognition-skalan är tagen från Cacioppo, Petty och Kao (1984) och är en kortare version av originalet, av samma forskare. Denna kortare version består av 18 items och skattas på en skala i nio steg från minus 4 upp till plus 4. Vissa item behandlas åt motsatt håll, det vill säga en hög skattning på frågan innebär ett lågt need for cognition-svar. Skalan är översatt från engelska till svenska uppsatsens författare. Exempel på ett översatt item är ”Jag skulle föredra komplexa över enkla problem”. Cronbach’s Alpha för need for cognition-skalan blev 0,794.

En aspekt av vår enkät var att pronomenet ”hen” användes om den maskande personen i scenariot, och att deltagarna fick besvara frågor om vilket kön de tänkte sig att personen hade. Detta var inte något som vi hade någon hypotes om i uppsatsen, frågorna ingick i ett annat forskningsprojekt och resultatet kommer ej att redovisas i vår uppsats. Vidare så ingick den svenska moderna sexism-skalan (Smith, Kerr, Marcus, & Stasson, 2001; Ekehammar, Akrami, & Araya, 2000) i enkäten. Resultatet från den skalan redovisas ej i denna uppsats, eftersom även den delen av enkäten ingår i ett annat forskningsprojekt.

Procedur

För att testa ifall enkäten var förstålig samt för att kontrollera tidsåtgången delades först tio pilotenkäter ut. De personer som fyllde i dessa ombads sedan att dela med sig av sina åsikter; de verkade förstå upplägget och enkäten verkade ta ca 10-12 minuter att fylla i. Eftersom pilotvarianten av enkäten visat sig vara förståelig och inga ändringar gjordes på enkäten efteråt så kom pilotenkäterna att räknas in i undersökningen. Själva datainsamlingen (inklusive pilotförsöken) ägde rum under totalt sex dagar, 17-21 november 2014, samt 24 november 2014. Under dessa dagar delades enkäter ut till studenter som befann sig på följande studieplatser vid Lunds universitet: Eden (Samhällsvetenskapliga fakulteten), SOL (Språk- och litteraturcentrum), LUX (Humanistiska och teologiska fakulteterna), Hangaren (Genusvetenskapliga institutionen), Matematikhuset och Matematikhusets annex (LTH) samt Studiecetrum (LTH). Som tack för sitt

deltagande erbjöds studenterna varsin 10 grams chokladkaka (de som fyllde i pilotenkäterna erbjöds dock ingen choklad eftersom den inte fanns tillgänglig då).

Etik

Samtliga deltagare fick information om undersökningen innan den inleddes, dels muntligen av undersökningsledarna, dels skriftligen på enkätens försättsblad (se Bilaga). På försättsbladet fanns även information om undersökningens etiska aspekter. Deltagarna fick veta att deras medverkan i undersökningen skulle komma att behandlas anonymt och konfidentiellt. Deras enkätsvar skulle enbart användas i vetenskapligt syfte och efter att uppsatsarbetet är avslutat skulle (enkät)svarerna komma att förstöras. Det var frivilligt att delta och även frivilligt för deltagarna att avbryta när de ville. Även detta fick de information om. De välkomnades att kontakta undersökningsledarna/upsatshandledaren med eventuella frågor via e-post. Deltagarna fick på försättsbladet skriva under att de tagit del av och förstått informationen. Nedanför sin underskrift hade de möjlighet att fylla i sin e-postadress om de önskade att få uppsatsen skickad till sig. Sedan respektive deltagare lämnat in sin ifyllda enkät revs försättsbladet av och lades i ett separat kuvert, för att svaren inte skulle kunna kopplas till personens namnunderskrift och eventuella e-postadress. Detta fick deltagarna information om (se Bilaga).

Inför resultat

Innan analysdelen började så skapades medelvärdesindex för deltagarnas attityder (summan av personernas poäng på alla frågor kring områdena, dividerat på antalet items.) Detta för att göra resultaten tydligare och gå mer i linje med de siffror som använts i enkäten.

Resultat

Analyserna av datan gjordes i SPSS.

Generella attityder

Hypotes 1 handlade om huruvida personer som maskar bedöms negativt. För att ta reda på den generella attityden togs det sammanslagna medelvärdet på de första åtta itemsen och undersöktes. Detta var innan deltagarna fått förklaring till beteendet. Detta medelvärde var $M = 3,870$, $SD = 0,662$, vilket tyder på att utan information så visar personer en ganska negativ attityd/gör en ganska negativ bedömning av en gruppmedlem som ägnar sig åt social loafing.

På fråga 9 i del 1a, "Har du upplevt något liknande i en grupparbetessituation?", visade det sig att den fanns en hög grad av igenkänning, $M = 3,91$ $SD = 1,18$.

Skillnader mellan tid och version

Vidare testades de två hypoteserna:

2. huruvida en legitim (barnversionen) kommer bedömas mildare än en icke-legitim anledning(festversionen).
3. att personer kan ändra uppfattning bara genom att få en förklaring (oavsett anledning.)

I tabellen nedan visas deltagarnas skattning innan och efter att scenario 2 (förklaringen) presenterat.

Tabell 1.

Tabellen visar medelvärde, standardavvikelse, minimum och maximum värde för deltagarnas skattning innan och efter de olika versionerna presenterats(item 1-8 del 1 och 2).

	N	M	SD	Min	Max
Innan information	82	3,87	0,66	1,38	5
Efter information	82	3,20	1,20	1	5
Fest version	41	4,10	0,75	2,38	5
Barn information	41	2,29	0,81	1	4,63

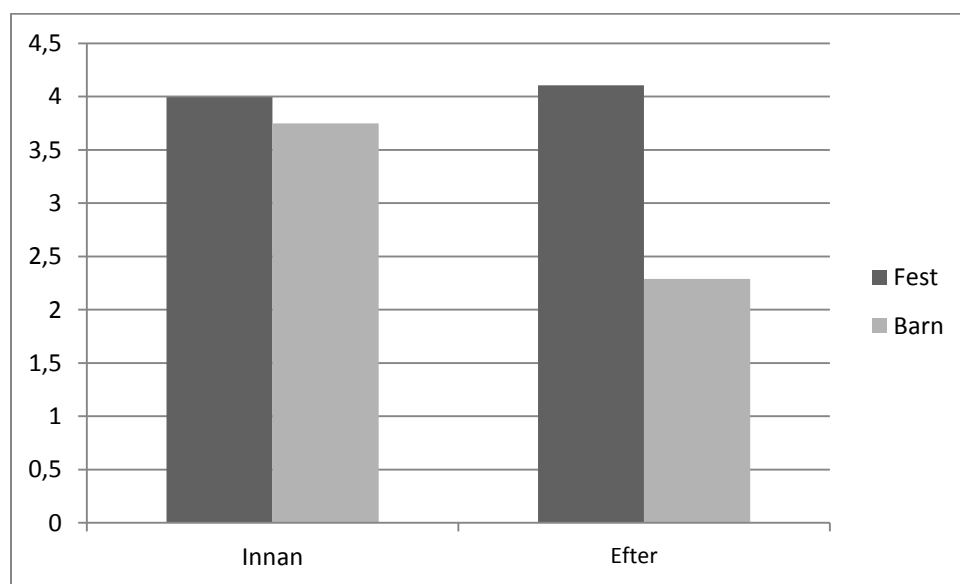
Detta gjordes med en mixed between-within subject analysis of variance för att fastställa om det fanns skillnader mellan attityderna innan och efter den fullständiga informationen (detta var faktor 1, 2 nivåer), samt även ifall det fanns skillnader mellan de två versionerna. Det fanns en signifikant interaktion mellan tid och version. Wilks' Lambda = 0,410, $F(2,80) = 115,294$, $p < 0,001$, multivariate partial eta squared = 0,590. Det fanns en signifikant effekt av tid, Wilks' Lambda = 0,484, $F(2,80) = 85,256$, $p < 0,001$, multivariate partial eta squared = 0,516.

I samband med detta så fanns det även en huvudeffekt av "Version". $F(1,80) = 53,205$, $p < 0,001$, partial eta squared = 0,399. Eventuellt kan det vara så att effekten av tid (innan, efter) beror på att det finns två olika versioner vid den andra tidpunkten. Mellan dessa två versioner fanns en signifikant skillnad. Denna skillnad kan tänkas vara orsaken till de signifikanta resultaten av tid. För att undersöka detta närmare tittades det även på interaktionen mellan version och tid. Medelvärde för version, exklusive tidpunkt, var fest $M = 4,049$, barn $M = 3,018$. Medelvärde för tid, exklusive version, var "innan info" $M = 3,870$, "efter" $M = 3,197$.

Medelvärde för Tid samt version var fest tidpunkt 1 $M = 3,994$, t2 $M = 4,104$. Barn tid1 $M = 3,747$ t2 $M = 2,290$.

Detta åskådliggörs i figur 1. Resultatet visade att innan information så skattade båda grupperna generellt negativt. Vid det andra tillfället (där de olika versionerna introduceras) så skiljer sig skattningarna. Bland deltagarna som gjorde "festenkäten" så blev bedömningen aningen mer negativ. Deltagarna som däremot gjorde "barnenkäten" bedömer, efter den nya informationen, personen mindre hårt.

Figur 1.

Figur 1. Stapeldiagram över interaktionen mellan tid och version. Den vänstra stapeln (mörkare) över "innan" visar medelskattningen hos de personer som fick festversionen innan de presenterats för anledningen. Den högra (ljusa) är barn- versionens medelskattning innan anledningen. Över "Efter" visar den mörka stapeln deltagarna i festversionens skattning efter att ha fått anledningen och den ljusa visar barn- versionens medelskattning efter anledningen. Vilket kan avläsas så anses beteendet något mer oacceptabelt i festversionen, medan i barnversionen så bedöms det mildare.

Personlighet

Hypotes 4 var att en hög grad av conscientiousness korrelerar med en hårdare bedömning av personens beteende i social loafing-situationen (innan förklaringen har givits). Medel conscientiousness bland deltagarna var $M = 4,75$ $SD = 1,13$, minimum värde var 1,5 och max

värde var 7. För att testa detta gjordes en korrelation. Det fanns en positiv korrelation, $r(80) = 0,245$, $p < 0,05$. De andra variablerna (personlighetsdragen openness, extraversion, agreeableness och neuroticism) hade inte någon signifikant korrelation med deltagarnas bedömning ($p > 0,05$).

Need for cognition

Hypotesen kring need for cognition, det vill säga att personer med hög NfC är mer benägna att ändra uppfattning vid ny information, undersöktes på följande vis: Det utfördes först en dikotomisering; där en ny variabel skapades genom att dela på medelvärdet. Två nya grupper skapades utifrån medelvärdet på NfC (1,139), en med hög NfC ($M = 1,873$, $SD = 0,544$) och en med låg NfC ($M = 0,349$, $SD = 0,607$). Notera att skala går från -4 till +4. Se tabell 2 nedan.

Tabell 2

Tabell över medelvärde, standardavvikelse, minimum och maximum värde för need for cognition bland deltagarna. Deltagarna delades även i en grupp med låg NfC och en med hög. Tabellen redogör även för skillnader mellan dessa grupper på variablerna ovan.

Need for cognition	N	M	SD	Min	Max
För alla deltagare	81	1,14	0,96	-1,22	3,33
Låg NfC	39	0,35	0,61	-1,22	1,11
Hög NfC	42	1,87	0,54	1,17	3,33

En mixed between-within subject analysis of variance genomfördes för att undersöka sambandet mellan need for cognition och version och tid. Testet för NfC och tid gav siffrorna. Wilks' Lambda = 0,967, $F(2,80) = 2,600$, $p = 0,111$, partial eta squared = 0,033. Detta innebär att vi inte statistiskt kan säkerställa att det finns ett samband mellan NfC och personers skattning efter att de har fått mer information. Det fanns heller ingen interaktion mellan NfC och version och tid. Wilks' Lambda = 0,992, $F(3,77) = 0,618$, $p = 0,434$, partial eta squared = 0,008. Regression är den korrekta metoden att använda i detta fall, eftersom en av de oberoende variablerna är kontinuerlig. Av den anledningen gjordes även en regression, dock var inte den heller signifikant, därför presenteras bara ANOVA:n här.

Diskussion

Generella attityder

Syftet för denna studie är att undersöka attityder till/bedömning av social loafing i en grupparbetessituation. Resultatet visar att social loafing-beteendet bemöttes med en negativ attityd/bedömdes negativt av deltagarna. Detta resultat gör att den första hypotesen bekräftas och det går i enighet med forskning som finns på området; att studenter inte uppskattar social loafing i grupparbetessituationer (Clark & Blake, 2011).

Det finns en hög grad av igenkänning hos deltagarna. De har själva varit med om situationer liknande den i enkätens scenario. Implikationer av detta är inget som undersökts, men kanske kan igenkänningen avspejla en viss upprördhet bland deltagarna då deras skattning generellt är ganska hård, särskilt utan en legitim anledning, eller utan anledning alls. Graden av igenkänning hos deltagarna, i kombination med deras attityder till personen i scenariot, visar att social loafing är ett existerande problem för studenter vid Lunds universitet. Grupparbete verkar vara ett arbetssätt som kan leda till ett fenomen som i sin tur kan leda till irritation och ilska. Omöjligt är inte att gruppens slutresultat och betyg blir bra ändå, men vägen dit kan kännas besvärlig om en gruppmedlems beteende gör att andra gruppmedlemmar känner sig irriterade och måste arbeta hårdare.

Deltagarna har generellt negativa attityder till social loafing när de inte vet anledningen till maskandet; även när det är festande som är förklaringen så anses social loafing-beteendet som något negativt. Ifall anledningen till maskandet däremot beror på maskarens barn så anses beteendet mer acceptabelt. Dessa resultat går i linje med hypotesen att personer skulle anse festversionen som en mindre acceptabel anledning än barnversionen. Att deltagarna har så pass negativa attityder i den första delen (innan information) visar på att ingen anledning anses likvärdigt med att få en dålig (icke-legitim) förklaring.

Att det finns en anledning

Att det räcker med att endast få en förklaring för att ändra sin uppfattning (och skatta mildare) verkar det inte finnas stöd för utifrån dessa resultat. Deltagare som får festversionen skattar istället hårdare, vilket tyder på att typ av anledning spelar roll. Att deltagarna relativt lätt ändrar sin uppfattning stämmer med de resultat som Gregg, Seibt & Banaji (2006) fick i sin studie. Detta gäller när det finns goda grunder för att ändra sin initiala attityd, vilket delvis kan förklara resultatet för deltagarna som fick barnversionen.

Att det skulle räcka att enbart få en anledning, vilket Langer, Blank och Chanowitz (1976) visade på i sin studie kring Xeroxmaskinen, stämmer alltså inte överens med dessa data, vilket ger ytterligare stöd för att typ av anledning spelar roll. Weiner et al. (1987) definierade en legitim orsak som extern, något man inte har kontroll över, samt att det inte är självvalt. Detta i motsats till en icke-legitim orsak, där anledningen är intern, kontrollerbar, samt självvald. Utifrån hur festversionen och barnversionen såg ut så faller de ganska väl in i definitionerna för respektive typ av anledning. Att detta skulle påverkas av deltagarna grad av NfC, vilket det fanns en hypotes om, gavs det inte stöd för.

Hypotesen att utan förklaring från maskaren så görs en negativ skattning får stöd av resultatet och kan förklaras av tankarna kring legitim/icke-legitim förklaring i Weiner et al. (1987), där det visade sig att en dålig anledning är lika illa som att inte få en anledning alls.

Tillgång på lite information om personen i del 1

I det första scenariot deltagarna läser så får de veta att personen tidigare under arbetets gång har gjort sig skyldig till social loafing. Även fast det inte ges så mycket annan information så kan denna korta bit vara tillräcklig för att deltagarna ska få en negativ uppfattning. Utifrån resultatet och den ”hårda” bedömningen personen i scenariot får så verkar det i alla fall som att deltagarna upplevde personen negativt ($M = 3,870$, $SD = 0,662$). En möjlig förklaring till detta kan vara att deltagarna får veta att personen tidigare maskat. Dessa misstankar bekräftas sedan i och med att personen vid det aktuella tillfället inte dyker upp överhuvudtaget.

I scenariot, del 1, framgår det att personen inte skickat in sin text, dvs. inte gjort det den ska, och att tiden upplevs som begränsad. Det verkar inte orimligt att tänka sig att detta räcker för att deltagarna ska bilda en negativ uppfattning om personen. Å andra sidan så finns ännu ingen förklaring till beteendet, så att omedelbart skapa en negativ bild kan tänkas vara aningen förhastad. Denna förhastade bild kan tänkas bli påverkad av need for cognition, vilket det fanns en hypotes om, dock hittade resultatet inget samband mellan NfC och initiala attityder.

Ett fenomen som eventuellt kan bidra till varför deltagarna skattar på detta sätt är det fundamentala attributionsfelet. Att människor lättare attribuerar orsaker till personer snarare än situationen de befinner sig i (Ross, i Berkowitz 1977). Detta kan därför göra att i del 1 så är det svårt att bedöma orsaken i och med att situationen är ganska vag. Det som presenteras är att en person är sen samt att personen tidigare maskat. Dessa två faktorer tillsammans kan tänkas leda till att det uppenbart beror på personen och inte situationen. Hade scenariot istället endast haft

information likt "... personen har inte dykt upp" (utan tidigare information angående ytterligare maskning) så hade eventuellt detta gjort en annan möjlig förklaring, dvs. att det berodde på situationen, mer tänkbar. Vilket i sin tur eventuellt skulle leda till att personerna skattar aningen mildare.

Personlighet

Den enda koppling som finns mellan femfaktormodellens personlighetsdrag och bedömning av maskaren är sambandet mellan grad av conscientiousness och bedömning. Hypotesen visade sig stämma; resultatet visar på en positiv korrelation mellan hög grad av conscientiousness och en hårdare bedömning av social loafing-beteendet/mer negativ attityd gentemot personens beteende. Att personer med hög grad av conscientiousness bedömer maskare hårdare kan bero på att det är just dessa personer som i ett grupparbete blir tvungna att kompensera för maskaren/maskarna, i enlighet med studien om social loafing och grupprestation (Schippers, 2014). Att behöva utföra arbete som egentligen är tilldelat någon annan bör kännas bittert och kan leda till just irritation och ilska. Vare sig gruppens slutgiltiga resultat blir bra eller dåligt så har gruppmedlemmarna med hög conscientiousness varit tvungna att kompensera för de maskande gruppmedlemmarna. Personer med hög conscientiousness är plikttrogna (McCrae & John, 1991), och som Moon (2001) lyfter fram i sin artikel; de strävar efter att prestera, denna strävan är en del i deras beslutsfattande (Moon, 2001). Skulle det kunna vara så att personernas strävan efter att prestera leder till den negativa attityden gentemot maskaren? Maskningen är ju något som hindrar prestation, gruppens och därmed gruppmedlemmarnas.

Need for cognition

Utöver vad som redan nämnts om need for cognition så var uppsatsens huvudhypotes kring NfC att personer som hamnar högt på den skalan kommer vara extra benägna att vilja ändra sina attityder vid ytterligare presenterad information. Cacioppo och Petty (1986), menar i sin artikel kring need for cognition att grad av NfC kommer påverka hur personer påverkas av budskapet/den nya informationen. Det finns som sagt inte stöd i resultatet för att NfC påverkar benägenhet att ändra sin uppfattning.

Metoddiskussion

Målgruppen för enkäten var studenter och med hjälp av bekvämlighetsurvalet nådde vi ut med den till en relativt blandad grupp studenter, åtminstone sett till kön och fakultetstillhörighet. Vad gäller utformandet av vår enkät så är det vissa saker som bör nämnas. Social loafing-

beteendet i scenariot skulle avspegla social loafing i grupparbetessituationer, såsom det beskrivits i till exempel Clark och Baker (2011) och Brooks och Ammons (2003). Scenariot skapades av oss själva, och det fanns en önskan hos oss om att låta social loafing-beteendet i scenariot pågå längre, främst för att mer likna det vid vad vi tänker oss vara en verklig situation med social loafing. Eftersom vi ville inkludera förklaringsaspekten fungerade det dock inte att låta den fiktiva personen maska under en längre tid. Det hade varit orealistiskt att någon exempelvis skulle vara frånvarande flera gånger under ett antal veckor och aldrig säga varför. De egenkonstruerade skalorna som hörde till social loafing-scenariot hade Cronbach's Alpha 0,821, vilket är bra.

De två skalorna som användes är översatta från sina engelska original. En översättning är alltid till viss grad en tolkning, det finns en risk att vissa uttryck och ord inte har samma styrka och innebörd som i originaltexten. Detta är något som måste tas i beaktande men också något som bör accepteras. Enkäten skulle besvaras av studenter vid ett svenskt universitet, därför ville vi att den skulle vara på svenska, således var vi tvungna att använda översättningar av skalorna. Den ena är en etablerad svensk översättning, den andra skalan översattes av oss själva. Vi strävade efter att göra en så noggrann och trogen översättning som möjligt.

Denna undersökning använder sig av en explicit mätmetod, självrapportering, ett problem som kan uppstå i och med detta är att personer, på grund av social önskvärdhet, inte är fullständigt ärliga (trots att det framgår att det är anonymt). I del 1 (den utan informationen) samt i festversionen verkade det inte finns tydliga tecken på att deltagarna skulle ha "hållit tillbaka" en negativ uppfattning. I barnversionen däremot så visade det sig att deltagarna bedömde detta på ett mildare sett, åtminstone explicit.

För framtida utveckling/förbättring av studien så skulle eventuellt ett implicit test, exempelvis IAT, *Implicit Association Test* (Greenwald, McGhee & Schwartz, 1998), kunnat belysa attityder som inte explicit rapporteras. Där en framtida hypotes kan vara att det finns en norm om att det inte är ok att ha negativa attityder gentemot barn/föräldrar. Uppsatsen har visat på att studenter har en generellt negativ inställning till personer som ägnar sig åt social loafing. I detta fall fick deltagarna läsa och sätta sig in i en fiktiv situation för att sedan i enkätform rapportera sina attityder. Ett alternativt upplägg skulle kunna vara att använda sig av en design där deltagarna faktiskt får vara med i ett grupparbete. Designen skulle kunna vara sådan att en grupparbetessituation skapas där en av gruppmedlemmarna egentligen är en försöksledare.

Gruppmedlemmen tillika försöksledaren får sedan aktivt maska under en period. Efter att arbetet är utfört får deltagarna skatta sina attityder till den maskande försöksledaren, som de tror är en gruppmedlem. Ett sådant upplägg skulle även kunna fungera som en deltagande observation, eftersom försöksledaren inifrån har möjlighet att notera och rapportera de attityder som den blir bemött med. Vidare skulle det även vara intressant att undersöka hur social loafing i grupparbeten kan förhindras.

Avslutande sammanfattning

I denna undersökning har en rad hypoteser kring social loafing och tänkta faktorer undersökts. Resultatet visar på att deltagarna har en negativ attityd till personer som maskar utan anledning, men även ifall anledning inte är legitim. Har man istället en legitim anledning så skattas inte personen lika negativt. Need for cognition verkar inte vara så pass betydande som det initialt fanns en hypotes kring. Hypotesen kring conscientiousness visade sig stämma, hög conscientiousness var kopplat till negativ attityd när det inte finns en anledning. Denna studie och dess resultat bidrar till att belysa attityder i situationer som kan uppstå under grupparbeten, samt hur en rad olika faktorer påverkar människors attityd/bedömning i sådana situationer.

Referenslista

Areni, C. S., Ferrell, M. E., & Wilcox, J. B. (2000). The persuasive impact of reported group opinions on individuals low vs. high in need for cognition: Rationalization vs. biased elaboration? *Psychology & Marketing*, 17(10), 855-875. DOI: 10.1002/1520-6793(200010)17:10<855::AID-MAR2>3.0.CO;2-V

Brooks, C. M. & Ammons, J. L. (2003). Free riding in group projects and the effects of timing, frequency, and specificity of criteria in peer assessments. *Journal of Education for Business*, 78(5), 268-272, DOI: 10.1080/08832320309598613

Cacioppo, J. T., & Petty, R. E. (1982). The need for cognition. *Journal of Personality and Social Psychology*, 42(1), 116-131. DOI: 10.1037/0022-3514.42.1.116

Cacioppo, J. T., Petty, R. E., & Kao, C. F. (1984). The efficient assessment of need for cognition. *Journal Of Personality Assessment*, 48(3), 306-307. DOI: 10.1207/s15327752jpa4803_13

Cacioppo, J. T., & Petty, R. E (1986) The elaboration likelihood model of persuasion. *Advances in experimental social psychology*, vol 19

<http://psychology.uchicago.edu/people/faculty/cacioppo/jtcreprints/pc86.part1.pdf>

Cacioppo, J. T., Petty, R. E., & Crites, S. L, Jr. (1994) Attitude Change. *Encyclopedia of Human Behaviour*, vol 1.

<http://psychology.uchicago.edu/people/faculty/cacioppo/jtcreprints/cpc94.pdf>

Carlisle, E. (u.å.). Översättning av Ten-Item Personality Measure. Hämtat 3 januari 2015 från Goz Lab: <http://gosling.psy.utexas.edu/scales-weve-developed/ten-item-personality-measure-tipi/>

Chadwick-Jones, J. K., Brown, C. A., & Nicholson, N. (1973). A-type and B-type absence: Empirical trends for women employees. *Occupational Psychology*, 47(1-2), 75-80.

Charbonnier, E., Huget, P, Brauer, M., Monteil, J-M. (1998). Social loafing and self-beliefs: People's collective effort depends on the extends to which they distinguish themselves as better than others. *Social Behavior and Personality*, 26(4), 329-340. DOI: 10.2224/sbp/1998.26.4.329

Clark, J., & Baker, T. (2011). "It's not fair!" Cultural attitudes to social loafing in ethnically diverse groups. *Intercultural Communication Studies XX:1*. Hämtad från: <http://www.uri.edu/iaics/content/2011v20n1/10JillClarkTrishBaker.pdf>

Cohen, A. R., Stotland, E., & Wolfe, D. M. (1955). An experimental investigation of need for cognition. *The Journal of Abnormal and Social Psychology*, 51(2), 291-294. DOI: 10.1037/h0042761

Ekehammar, B., Akrami, N., & Araya, T. (2000). Development and validation of Swedish classical and modern sexism scales. *Scandinavian Journal of Psychology*, 41, 307-314. DOI: 10.1111/1467-9450.00203

Elmgren, M., & Henriksson A-S. (2013). *Universitetspedagogik*. Lund: Studentlitteratur.

Ferrari, J. R., & Pychyl, T. A. (2012). "If I wait, my partner will do it:" The role of conscientiousness as a mediator in the relation of academic procrastination and perceived social loafing. *North American Journal of Psychology*, 14(1), 13-24. Hämtad från <http://najp.us/>

Fletcher, G. O., Danilovics, P., Fernandez, G., Peterson, D., & Reeder, G. D. (1986). Attributional complexity: An individual differences measure. *Journal Of Personality And Social Psychology*, 51(4), 875-884. DOI:10.1037/0022-3514.51.4.875

Forslund Frykedal, K., (2008). Elevers tillvägagångssätt vid grupparbete - om ambitionsnivå och interaktionsmönster i samarbetssituationer. Linköping: Linköpings universitet.

Gregg, A. P., Seibt, B., & Banaji, M. R. (2006). Easier done than undone: Asymmetry in the malleability of implicit preferences. *Journal of Personality and Social Psychology*, 90(1), 1-20. DOI: 10.1037/0022-3514.90.1.1

Greenwald, A. G., McGhee, D. E. & Schwartz, J. K. L. (1998). Measuring individual differences in implicit cognition: The Implicit Association Test. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74(6), 1464-1480. DOI:10.1037/0022-3514.74.6.1464

Goldberg, L. R. (1993). The structure of phenotypic personality traits. *American Psychologist*, 48(1), 26-34. Hämtad från: http://projects.ori.org/lrg/PDFs_papers/Goldberg.Am.Psych.1993.pdf

Gosling, S. D., Rentfrow, P. J., & Swann, W. J. (2003). A very brief measure of the Big-Five personality domains. *Journal of Research in Personality*, 37(6), 504-528. DOI: 10.1016/S0092-6566(03)00046-1

Harkins, S. G., & Jackson, J. M., 1985. The role of evaluation in eliminating social loafing. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 11(4), 457-465. DOI: 10.1177/0146167285114011

Jassawalla, A., Sashittal, H. & Malshe, A. (2009). Students' perceptions of social loafing: Its Antecedents and Consequences in Undergraduate Business Classroom Teams. *Academy of Management Learning & Education*, 8(1), 42-54. DOI:

<http://dx.doi.org/10.5465/AMLE.2009.37012178>

Karau, S. J., & Williams, K.D. (1993). Social Loafing: A Meta-Analytic Review and Theoretical Integration. *Journal of Personality and Social Psychology*, 65(4), 681-706.

DOI: <http://dx.doi.org/10.1037/0022-3514.65.4.681>

Kerr, N. L., & Bruun, S. E. (1981). Ringelmann revisited: Alternative explanations for the social loafing effect. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 7(2), 223-231.

DOI: <http://dx.doi.org/10.1177/014616728172007>

Krawitz, D. A., & Martin, B. (1986). Ringelmann rediscovered: The original article. *Journal of Personality and Social Psychology*, 50(5), 936-941.

DOI: <http://dx.doi.org/10.1037/0022-3514.50.5.936>

Langer, E. J., Blank, A., & Chanowitz, B. (1978). The mindlessness of ostensibly thoughtful action: The role of 'placebic' information in interpersonal interaction. *Journal Of Personality And Social Psychology*, 36(6), 635-642. DOI:10.1037/0022-3514.36.6.635

Latané, B., Williams, K., & Harkins, S. (1979). Many hands make light the work: The causes and consequences of social loafing. *Journal of Personality and Social Psychology*, 37(6), 822-832. DOI: 10.1037/0022-3514.37.6.822

Likert, R., (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 140.

Lundell, E., (u.å.). Ten-Item Personality Inventory-(TIPI) – Swedish translation. Hämtat 12 december 2014 från Goz Lab: <http://gosling.psy.utexas.edu/scales-weve-developed/ten-item-personality-measure-tipi/>

McCrae, R. R., & John, O. P. (1991). An introduction to the Five-Factor Model and its applications. *Journal of Personality*, 60(2), 175-215.

DOI: 10.1111/j.1467-6494.1992.tb00970.x

Moon, H. (2001). The two faces of conscientiousness: Duty and achievement striving in escalation of commitment dilemmas. *Journal of Applied Psychology*, 86(3), 533-540.

DOI: <http://dx.doi.org/10.1037/0021-9010.86.3.535>

Ringelmann, M. (1913). Recherches sur les moteurs animés: Travail de l'homme. *Annales de l'Institut national agronomique, 2 e série - tome XII*. Hämtad från: <http://gallica.bnf.fr/ark:/12148/bpt6k54409695/f14.image.r=Annales%20de%20l%27Institut%20national%20agronomique%201913.langEN>

Ross, L. (1977). The intuitive psychologist and his shortcomings: Distortions in the attribution process. In L. Berkowitz (Ed.), *Advances in experimental social psychology* (vol. 10). New York: Academic Press.) Hämtad från: http://web.mit.edu/curhan/www/docs/Articles/15341_Readings/Social_Cognition/Ross_Intuitive_Psychologist_in_Adv_Experiment_Soc_Psych_vol10_p173.pdf

Schippers, M. C. (2014). Social loafing tendencies and team performance: The compensating effect of agreeableness and conscientiousness. *Academy of Management Learning & Education, 13*(1), 62-81. DOI: <http://dx.doi.org/10.5465/amle.2012.0191>

Smith, B. N., Kerr, N. A., Marcus, J. M., & Stasson, M. F. (2001). Individual differences in social loafing: Need for cognition as a motivator in collective performance. *Group Dynamics: Theory, Research, and Practice, 5*(2), 150-158. DOI: 10.1037//1089-2699.5.2.150

Strus, W., Cieciuch, J., & Rowiński, T. (2014). The circumplex of personality metatraits: A synthesizing model of personality based on the big five. *Review of General Psychology, 18*(4), 273-286. DOI: <http://dx.doi.org/10.1037/gpr0000017>

Swim, J. K., Aikin, K. J., Hall, W. S., & Hunter, B. A. (1995). Sexism and Racism: Old-Fashioned and Modern Prejudices. *Journal of Personality and Social Psychology, 68*(2), 199-214. DOI: <http://dx.doi.org/10.1037/0022-3514.68.2.199>

Tan, H. H., & Tan, M. L. (2008). Organizational Citizenship Behavior and social loafing: The role of personality, motives, and contextual factors. *The Journal of Psychology: Interdisciplinary and Applied, 142*(1), 89-108. DOI: 10.3200/JRLP.142.1.89-112

Weiner, B., Amirkhan, J., Folkes, V. S., & Verette, J. A. (1987). An attributional analysis of excuse giving: Studies of a naive theory of emotion. *Journal Of Personality And Social Psychology, 52*(2), 316-324. DOI: 10.1037/0022-3514.52.2.316

Williams, K. D., & Karau, S. J. (1991). Social loafing and social compensation: The effects of expectations of co-worker performance. *Journal of Personality and Social Psychology, 61*(4), 570-581. DOI: 10.1037/0022-3514.61.4.570

Williams, K., Harkins, S., & Latané, B. (1981). Identifiability as a deterrent to social loafing: Two cheering experiments. *Journal of Personality and Social Psychology*, 40(2), 303-311. DOI: <http://dx.doi.org/10.1037/0022-3514.40.2.303>

Bilaga (med enkätens fjärde sida i två versioner)

Denna undersökning handlar om attityder till en fiktiv grupparbetessituation.

Undersökningen är grunden för vår kandidatuppsats i psykologi, vid Psykologiska institutionen, Lunds Universitet. Själva undersökningen består av en enkät i fyra delar, enkäten tar ca 10 minuter att fylla i.

- Din medverkan i undersökningen kommer att behandlas anonymt och konfidentiellt. Dina enkätsvar kommer enbart att användas i vetenskapligt syfte och under tiden som undersökningen och arbetet med uppsatsen pågår kommer svaren att vara i säkert förvar. Efter att arbetet med uppsatsen är avslutad kommer samtliga svar att förstöras.
- Det är frivilligt att delta i undersökningen och du får avbryta när som helst.

Om du vill ta del av resultatet från undersökningen så kan du få vår uppsats skickad till dig när den är färdig. Fyll i så fall i din e-postadress nedan. E-postadressen kommer inte att kopplas till dina enkätsvar.

Har du några frågor så tveka inte att kontakta oss! Det går också bra att kontakta vår handledare. Tack för din medverkan!

Eric Möller, student
E-postadress: eric910424@hotmail.com

Elna Nyholm, student
E-postadress: elna.nyholm@yahoo.se

Emma Bäck, handledare
E-postadress: emma.back@psy.lu.se

Jag har tagit del av och förstått ovanstående information.
Namnteckning:

.....

E-postadress (om du vill få vår uppsats skickad till dig):

.....

OBS: Varken din namnteckning eller din e-postadress kommer att kopplas till dina enkätsvar.

Ålder:

Kön:

Fakultet/ institution:

Antal påbörjade terminer vid universitet/högskola:

Del 1:

Läs igenom följande scenario. Tänk igenom situationen som beskrivs och ta sedan ställning till påståendena nedan.

Du och fyra kurskamrater är involverade i ett grupparbete. Det är er lärare som har delat in klassen i grupper, ni har inte fått välja själva hur grupperna ska vara sammansatta. Grupparbetet är ganska omfattande, dess resultat bidrar till en stor del av betyget på kursen men ni har inte mycket tid på er. För att ni ska hinna bli färdiga är det viktigt att alla i gruppen gör vad som krävs. Du känner inte de andra gruppmedlemmarna så väl än men arbetet i gruppen har rullat på bra överlag. Dock finns det en person i gruppen som inte riktigt utför allt som den ska. En gång hade den gruppmedlemmen inte läst in sig på de artiklar som ni hade bestämt att ni skulle läsa in er på. I går kväll skulle alla gruppmedlemmar skicka in sina texter men det kom aldrig in någon text från just den gruppmedlemmen. Gruppen ska ha möte idag och personen har inte dykt upp än. Resten av gruppen samlades för en timme sedan, som ni hade bestämt, men hen lyser med sin frånvaro.

Tänk dig in i situationen, hur skulle du reagera? Ta ställning till påståendena och välj hur väl de stämmer in på dig i den här situationen. Svara på en skala från 1 till 5, där "1" innebär att det inte stämmer alls och "5" att det stämmer helt. Ringa in ditt svar.

1. Jag skulle bli irriterad på personen.

Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt

2. Jag skulle känna mig arg på personen.

Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt

3. Jag skulle uppleva att personen åkte snålskjuts på oss andra.
 Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt

4. Jag skulle uppleva att jag fick jobba extra.
 Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt

5. Jag skulle uppleva personen som oengagerad.
 Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt

6. Jag skulle uppleva personen som lat.
 Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt

7. Jag skulle uppleva personen som oansvarig.
 Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt

8. Jag skulle uppleva personen som självisk.
 Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt

9. Jag har själv upplevt något liknande i en grupparbetessituation.
 Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt

10. Gruppmedlemmen i scenariot som inte gör det den ska; vilket kön föreställde du dig den gruppmedlemmen som? Kryssa i ditt svar.

Man ☐

Kvinna ☐

Jag föreställde mig inte personen med en specifik könstillhörighet ☐

Vet ej ☐

Del 1, fortsättning

Så småningom kommer den försenade gruppmedlemmen till rummet där ni sitter och arbetar. Hen ber om ursäkt för sin sena ankomst. Hen säger att hen försovit sig på morgonen eftersom hen hade varit ute och festat kvällen innan. Det var pubkväll på hens nation och hen glömde bort att hen skulle ha skickat in texten under gårdagen.

Tänk dig återigen in i situationen, hur skulle du reagera? Ta ställning till påståendena och välj hur väl de stämmer in på dig i den här situationen. Svara på en skala från 1 till 5, där "1" innebär att det inte stämmer alls och "5" att det stämmer helt. Ringa in ditt svar.

1. Jag skulle bli irriterad på personen.					
Stämmer inte alls	1	2	3	4	5 Stämmer helt
2. Jag skulle känna mig arg på personen.					
Stämmer inte alls	1	2	3	4	5 Stämmer helt
3. Jag skulle uppleva att personen åkte snålskjuts på oss andra.					
Stämmer inte alls	1	2	3	4	5 Stämmer helt
4. Jag skulle uppleva att jag fick jobba extra.					
Stämmer inte alls	1	2	3	4	5 Stämmer helt
5. Jag skulle uppleva personen som oengagerad.					
Stämmer inte alls	1	2	3	4	5 Stämmer helt
6. Jag skulle uppleva personen som lat.					
Stämmer inte alls	1	2	3	4	5 Stämmer helt
7. Jag skulle uppleva personen som oansvarig.					
Stämmer inte alls	1	2	3	4	5 Stämmer helt
8. Jag skulle uppleva personen som självisk.					
Stämmer inte alls	1	2	3	4	5 Stämmer helt

9. Gruppmedlemmen i scenariot som inte gör det den ska; med den nya informationen i beaktande, vilket kön föreställde du dig den gruppmedlemmen som? Kryssa i ditt svar.

Man ☐

Kvinna ☐

Jag föreställde mig inte personen med en specifik könstillhörighet ☐

Vet ej ☐

Del 1, fortsättning

Så småningom kommer den försenade gruppmedlemmen till rummet där ni sitter och arbetar. Hen ber om ursäkt för sin sena ankomst. Personen berättar att hens syster skulle ha passat hens dotter eftersom förskolan var stängd för dagen. Dock blev syster sjuk, så hen blev tvungen att hitta en annan barnvakt. Anledningen till att personen inte skickade in texten under gårdagen var att hen inte hann med – hen skulle ta med dottern till barnavårdscentralen och det drog ut på tiden.

Tänk dig återigen in i situationen, hur skulle du reagera? Ta ställning till påståendena och välj hur väl de stämmer in på dig i den här situationen. Svara på en skala från 1 till 5, där "1" innebär att det inte stämmer alls och "5" att det stämmer helt. Ringa in ditt svar

1. Jag skulle bli irriterad på personen.
Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt
2. Jag skulle känna mig arg på personen.
Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt
3. Jag skulle uppleva att personen åkte snålskjuts på oss andra.
Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt
4. Jag skulle uppleva att jag fick jobba extra.
Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt
5. Jag skulle uppleva personen som oengagerad.
Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt
6. Jag skulle uppleva personen som lat.
Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt
7. Jag skulle uppleva personen som oansvarig.
Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt
8. Jag skulle uppleva personen som självisk.
Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt
9. Gruppmedlemmen i scenariot som inte gör det den ska; med den nya informationen i beaktande, vilket kön föreställde du dig den gruppmedlemmen som? Kryssa i ditt svar.

Man ☐

Kvinna ☐

Jag föreställde mig inte personen med en specifik könstillhörighet ☐

Vet ej ☐

Del 2 Nedan anges ett antal personlighetsdrag som kanske eller kanske inte passar in på dig. Var snäll och ange i hur hög grad du håller med eller inte håller med om att påståendet passar in på dig. Var snäll och använd en skala från 1 till 7, där "1" betyder att du inte alls håller med, "4" betyder att du varken håller med eller inte håller med och "7" betyder att du håller med fullständigt. Var snäll och välj vilket nummer som helst mellan 1 och 7 för att visa i hur hög grad du håller med. Ringa in ditt svar.

Du ska ange i hur hög grad de båda personlighetsdragen passar in på dig, även om ett av dem passar in bättre på dig än vad det andra gör.

Jag ser mig själv som

Ängslig, lätt upprörd

Håller inte alls med 1 2 3 4 5 6 7 Håller med fullständigt

Reseverad, tyst

Håller inte alls med 1 2 3 4 5 6 7 Håller med fullständigt

Kritisk, grälsjuk

Håller inte alls med 1 2 3 4 5 6 7 Håller med fullständigt

Pålitlig, självdisciplinerad

Håller inte alls med 1 2 3 4 5 6 7 Håller med fullständigt

Öppen för nya erfarenheter, komplex

Håller inte alls med 1 2 3 4 5 6 7 Håller med fullständigt

Sympatisk, varm

Håller inte alls med 1 2 3 4 5 6 7 Håller med fullständigt

Rörig, slarvig

Håller inte alls med 1 2 3 4 5 6 7 Håller med fullständigt

Lugn, emotionellt stabil

Håller inte alls med 1 2 3 4 5 6 7 Håller med fullständigt

Konventionell, okreativ

Håller inte alls med 1 2 3 4 5 6 7 Håller med fullständigt

Utåtriktad, entusiastisk

Håller inte alls med 1 2 3 4 5 6 7 Håller med fullständigt

Del 3

Nedan står ett antal påståenden. Ta ställning till hur väl dessa påståenden passar in på dig, på en skala från -4 till +4, där "-4" står för Håller inte alls med och "+4" står för Håller med fullständigt. Ringa in ditt svar.

1. Jag föredrar komplexa över enkla problem.

-4 -3 -2 -1 0 +1 +2 +3 +4

2. Jag gillar att ha ansvar för att hantera en situation som kräver mycket tankeverksamhet.

-4 -3 -2 -1 0 +1 +2 +3 +4

3. Tänkande är inte något som jag betraktar som roligt.

-4 -3 -2 -1 0 +1 +2 +3 +4

4. Jag skulle hellre göra något som inte kräver så mycket tankeverksamhet än något som jag vet kommer utmana mina mentala förmågor.

-4 -3 -2 -1 0 +1 +2 +3 +4

5. Jag försöker att förutse och undvika situationer där det är stor sannolikhet att jag kommer behöva tänka över något väldigt noga.

-4 -3 -2 -1 0 +1 +2 +3 +4

6. Jag finner tillfredställelse i att göra långa övervägningar.

-4 -3 -2 -1 0 +1 +2 +3 +4

7. När det kommer till tänkande så anstränger jag mig bara så mycket som jag behöver.

-4 -3 -2 -1 0 +1 +2 +3 +4

8. Jag föredrar att tänka på små, dagliga projekt hellre än sådana som sträcker sig över lång tid.

-4 -3 -2 -1 0 +1 +2 +3 +4

9. Jag tycker om uppgifter som inte kräver mycket tankeverksamhet när jag väl har lärt mig dem.

-4 -3 -2 -1 0 +1 +2 +3 +4

10. Idén att förlita mig på tänkande för att ta mig till toppen är något som tilltalar mig.

-4 -3 -2 -1 0 +1 +2 +3 +4

11. Jag uppskattar verkligen en uppgift som involverar att finna nya lösningar till problem.

-4 -3 -2 -1 0 +1 +2 +3 +4

12. Att lära sig nya sätt att tänka är inget som jag tycker verkar särskilt spännande.

-4 -3 -2 -1 0 +1 +2 +3 +4

13. Jag gillar när mitt liv är fyllt av gåtor som jag måste lösa.

-4 -3 -2 -1 0 +1 +2 +3 +4

14. Idén med abstrakt tänkande är något som tilltalar mig.

-4 -3 -2 -1 0 +1 +2 +3 +4

15. Jag föredrar en uppgift som är intellektuell, svår och viktig framför en som är ganska viktig men som inte kräver mycket tankeverksamhet.

-4 -3 -2 -1 0 +1 +2 +3 +4

16. Jag känner lättnad snarare än tillfredsställelse när jag har gjort färdigt en uppgift som krävde stor mental ansträngning.

-4 -3 -2 -1 0 +1 +2 +3 +4

17. Det är tillräckligt för mig att någonting får jobbet gjort; jag bryr mig inte om hur eller varför det fungerar.

-4 -3 -2 -1 0 +1 +2 +3 +4

18. Situationer slutar ofta med att jag sitter och tänker över problem, även de problem som inte påverkar mig personligen.

-4 -3 -2 -1 0 +1 +2 +3 +4

Del 4

Nedan står ett antal påståenden. Ta ställning till påståendena och välj hur väl du tycker att de stämmer. Svara på en skala från 1 till 5, där "1" innebär att det inte stämmer alls och "5" att det stämmer helt. Ringa in ditt svar.

1. Diskriminering mot kvinnor är inte längre ett problem i Sverige.

Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt

2. Det är ovanligt att kvinnor behandlas förnedrande i reklam.

Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt

3. Samhället bemöter män och kvinnor på lika villkor.

Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt

4. Regeringen ger kvinnofrågor för stor plats.

Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt

5. Kvinnorörelsen fyller ingen funktion och borde avskaffas.

Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt

6. Det är lätt att förstå kvinnogrupper synpunkter.

Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt

7. Läroplanen bör ändras med hänsyn till flickors behov.

Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt

8. Bättre åtgärder bör vidtagas för att uppnå jämställdhet på arbetsplatser.

Stämmer inte alls 1 2 3 4 5 Stämmer helt

Nu är enkäten slut. Tack för din medverkan!